

TLAČOVÁ SPRÁVA

9. máj 2024

Kino Lumière premietne digitálne reštaurovaný film Davida Lyncha Sloní muž

Svetoznámy režisér David Lynch vzbudil pozornosť verejnosti už v začiatkoch svojej tvorby. Jeho druhý celovečerný film *Sloní muž* (1980), ktorý vychádza z autentických udalostí, zaujal divákov aj kritiku. Kino Lumière sa zapojilo do krátkej limitovanej distribúcie tohto filmu v novej 4K digitálne reštaurovanej podobe na Slovensku a v Čechách a uvedie ho v cykle Reštaurovaná klasika. Jeho jediná projekcia sa uskutoční v stredu 15. mája o 20.00 hod. a lektorsky ju uvedie filmová teoretička a pedagogička Katarína Mišíková.

Film *Sloní muž* vychádza z autentických udalostí a zobrazuje osud mimoriadne telesne deformovaného Angličana Johna Merricka (1862 – 1890). Mladý lekár Frederick Treves ho objavil v kabaretnom cirkuse a hoci je Merrick odsúdený na život ako zábavná atrakcia, Treves v ňom napriek jeho hendikepu vidí inteligentného a citlivého človeka. Hoci Merricka nemožno vyliečiť, mladý lekár sa ho snaží vytiahnuť z biedy a dopriať mu plnohodnotný a dôstojný život.

Lynch vo filme vychádza z prostredia viktoriánskeho Anglicka, film sa odohráva v Londýne roku 1884. Akcentuje bizarnosť dobových londýnskych ulíc a dielní, kde spotení muži tvrdo pracujú pri strojoch, ktorých para zahaľuje temné zákutia. Zdanlivo realistické rozprávanie je ozvláštnené mystickým prológom a epilógom v pôsobivej snovej polohe. Práve snové scény sú typické aj pre neskoršiu Lynchovu poetiku, využívajúcu archetypálne obrazy z nevedomia. „*Hoci ide o Lynchov najzrozumiteľnejší a najkonvenčnejší film, skladá sa z niekoľkých rôznorodých rovín, ktorých vzájomná rezonancia sa vymyká gýčovitému vyzneniu,*“ hodnotí film *Sloní muž* český filmový teoretik Ľuboš Ptáček v publikácii *Lexikón svetového filmu*. „*Lynch vyzdvihol melodramatické a dojemné jadro príbehu. Zámerne sa však vyhol použitiu gýčovitých a parodických prvkov, ktoré použil v neskorších filmoch Modrý zamat (1986) alebo Divokosť v srdci (1990).*“ Film je čiernobiely a kamera je expresionistická v súlade s jeho dramatickým obsahom.

Hlavnú úlohu Johna Merricka vo filme stvárnil John Hurt, hereckým výkonom však dominuje precízny psychologický prejav Anthonyho Hopkinsa ako mladého lekára Fredericka Trevesa. Pozornosť divákov na seba strháva tiež nevšedná maska Slonieho muža. Podľa Ptáčka „*Merrickova znetvorená tvár vyvoláva u divákov s postupujúcim príbehom zvedavosť, obavy, odpor, súcit a obdiv. Emocionálnej premene zodpovedá žánrové preklopenie: hororové prvky prechádzajú do melodrámy.*“ Vo filme ďalej hrajú John Gielgud, Anne Bancroft, Wendy Hiller a ďalší známi herci, ktorí stvárnením svojich postáv rovnako prispeli k úspechu filmu.

Film *Sloní muž* nakrútil David Lynch podľa spomienok pamätníkov Fredericka Trevesa a Ashleyho Montagua. Rozprávanie opreté o autentické materiály a skutočný životný príbeh Johna Merricka, znetvoreného multiplexnou neurofibromatózou, ktorý bol atrakciou Londýna v 80. rokoch 19. storočia, je postavené na „odhrôznení“ hlavného hrdinu. Osud „slonieho muža“ Merricka je vyrozprávaný s dôrazom na humanistické vyznenie príbehu jeho utrpenia. Lynch film poňal ako odsúdenie predpojatosti spoločnosti voči odlišným ľuďom a ako výzvu na prijímanie inakosti. Vo svojej téme je nadčasový a aj dnes vysoko aktuálny.

Kino Lumière premietne digitálne reštaurovaný film Davida Lyncha *Sloní muž*

Film mal svetovú premiéru v septembri v roku 1980 a zaznamenal výrazný komerčný úspech. Získal tri ceny BAFTA vrátane kategórie najlepší film, tiež francúzskeho Cézara za najlepší zahraničný film a osem nominácií na Oscara. „*Sociálne spoločenská kritika ani moralita však nie sú hlavnou témou filmu, je ňou podobne ako v ostatných Lynchových filmoch nepochopiteľný, nepriateľský a krutý svet, v ktorom existujú prekrásne veci,*“ uzatvára Ľuboš Ptáček.

Pri príležitosti mimoriadnej projekcie digitálne zreštaurovaného filmu *Sloní muž* uvedie Kino Lumière aj debutový film Davida Lyncha *Mazacia hlava* (1977), surrealistický horor, ktorý mu zabezpečil povest' neortodoxného a vizuálne nadaného filmára so záľubou v temných stránkach ľudskej psychiky. Projekcia filmu *Mazacia hlava* sa uskutoční vo štvrtok 16. mája o 18.10 hod. v študijnej sále Filmotéky.

Viac informácií o filme *Sloní muž* a vstupenky nájdete [na stránke Kina Lumière](#)
[Trailer filmu *Sloní muž*](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 57 10 15 42, simona.notova@sfu.sk